Sitran toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

Yliasiamies Atte Jääskeläinen
Eduskunnan talousvaliokunta 5.10.2023

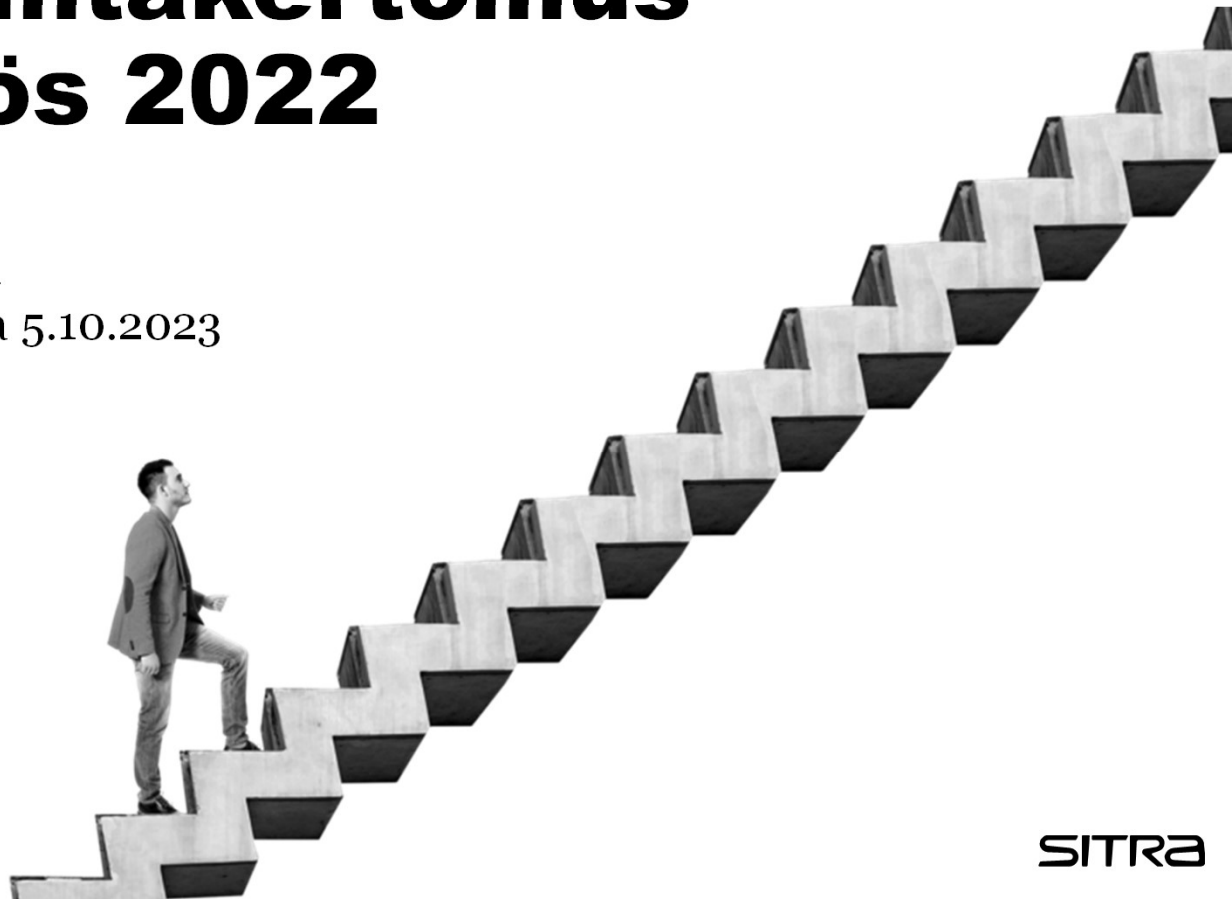

SITRA

Sisältö

Sitran tehtävät ja strategia

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022
Tulokset ja vaikuttavuus
Esimerkkejä työstä
Talous

Vaikuttavuuden arviointi ja valvonta

Näkymä vuoteen 2023

Keskustelu ja kysymykset

SITRA

Sitran tehtävä

Laki Suomen itsenäisyyden juhlarahastosta (717/1990)

2 §

Rahaston tavoitteena on edistää Suomen vakaata ja tasapainoista kehitystä, talouden määrällistä ja laadullista kasvua sekä kansainvälistä kilpailukykyä ja yhteistyötä toimimalla erityisesti sellaisten hankkeiden toteuttamiseksi, jotka vaikuttavat kansantalouden voimavarojen käyttöä tehostavasti tai tutkimuksen ja koulutuksen tasoa kohottavasti taikka jotka selvittävät tulevaisuuden kehitysvaihtoehtoja.

Sitran strategia

SITRA

Projektit ja jatkuva työ

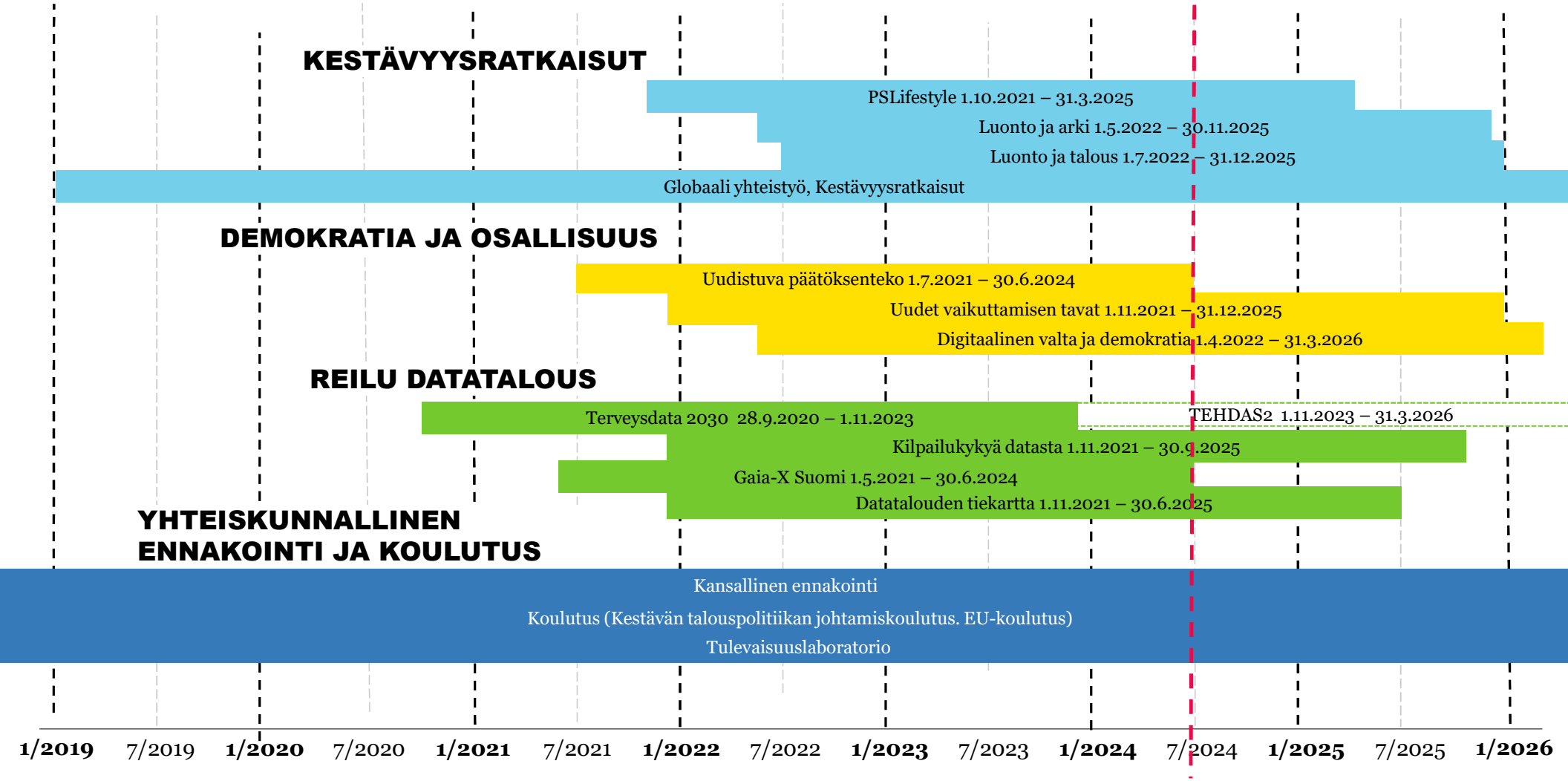

Taloudelliset panostukset nykyisiin strategisiin painopisteisiin 1/2021 – 8/2023

Hallituksen hyväksymä ja hallintoneuvoston vahvistama laajemmin uudistettu strategia tuli voimaan 1.1.2021. Päivitykset strategiaan vahvistettu vuosittain.

- **REILU DATATALOUS**
- **KESTÄVYYSRATKAISUT**
- **YHTEISKUNNALLINEN ENNAKOINTI JA KOULUTUS**
- **DEMOKRATIA JA OSALLISUUS**
- **VANHAN STRATEGIAN HANKKEET**

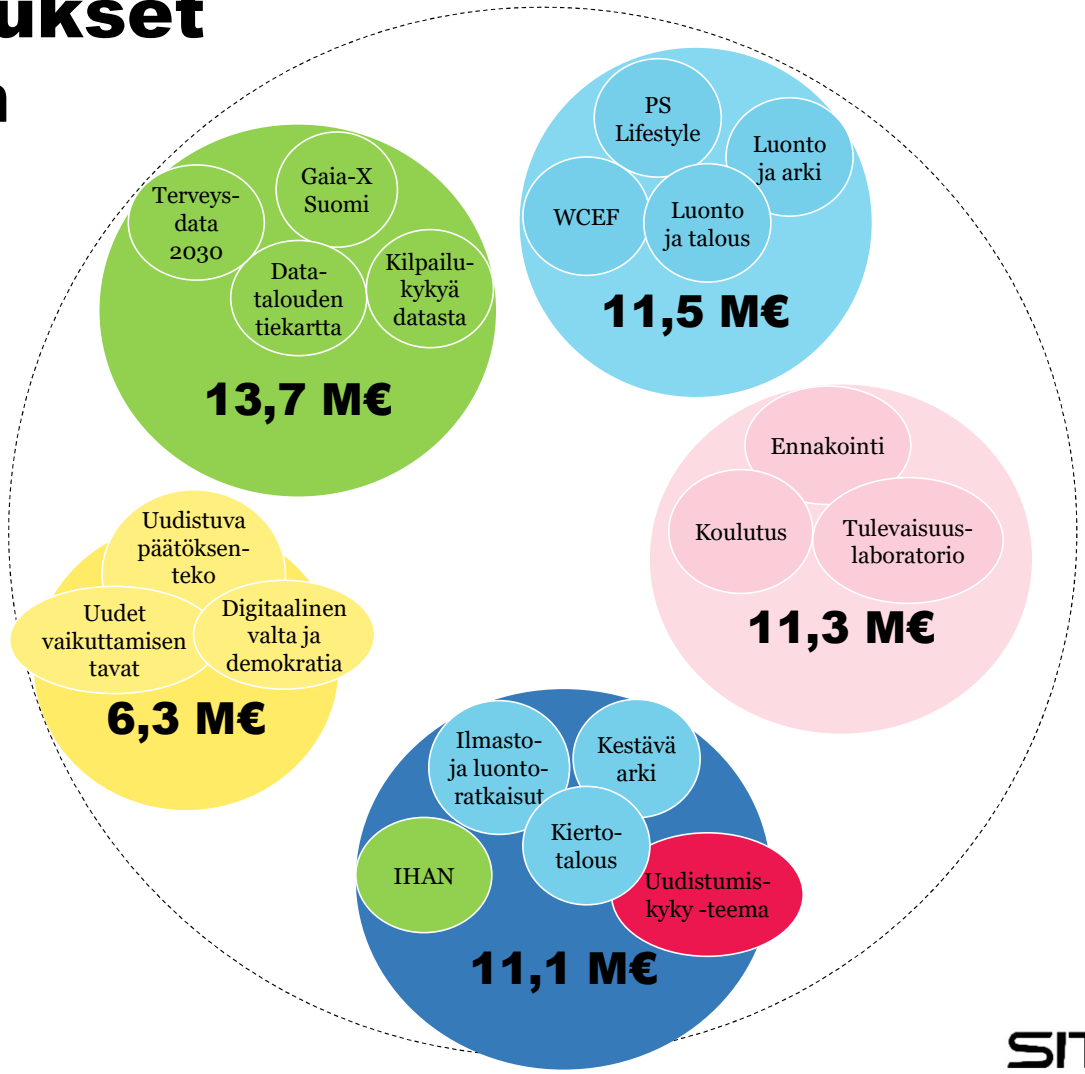

SITRA

Tulokset ja vaikuttavuus

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

SITRA

Näin teemme muutosta

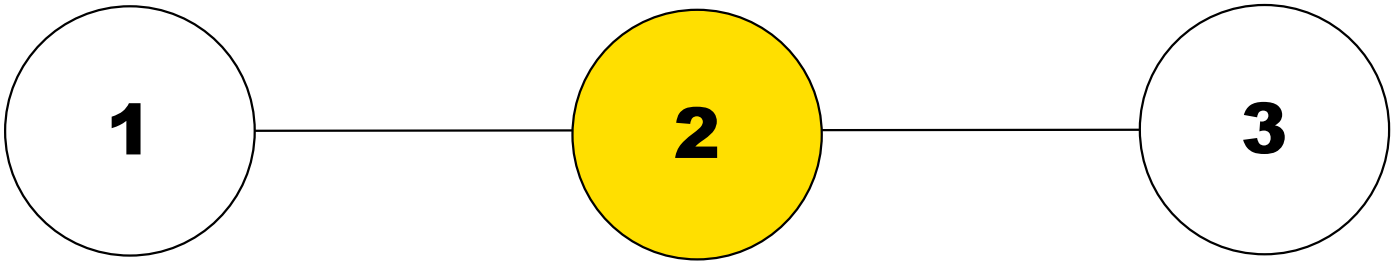

Ajatushautomo

Uuden tiedon tuottaminen ja tulevaisuuden kehityssuuntien ennakointi.

think tank

Kokeilujen edistäjä

Käytännön kokeilujen rahoitus ja toteutus yhteistyökumppaneiden kanssa sekä hyväksi havaittujen toiminta-mallien skaalaaminen.

+ do tank

Yhteistyöalusta

Ihmisten ja organisaatioiden tuominen yhteen ja uudistumiskyvyn vahvistaminen.

+ connect tank

SITRA

Sitran työ näkyy suomalaisten arjessa

Suomi.fi

FINDATA
TERVEYS & HYVINVOINTI

Datasta kasvua -koulutusohjelma pk-yrityksille

DUODECIM
TERVEYSKIRJASTO

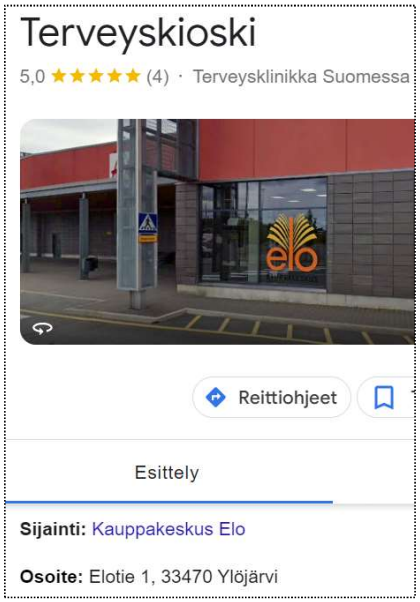

Omaolo

KardioKompassi®

WORLD CIRCULAR ECONOMY FORUM

MEGATRENDIT 2023
Ymmärrystä yllätysten aikaan

sitra

Sitran hankkeet 2022

Demokratia ja osallisuus

Kestävyysratkaisut

Reilu datatalous

Strategia ja ennakointi

Yhteiskunnallinen koulutus

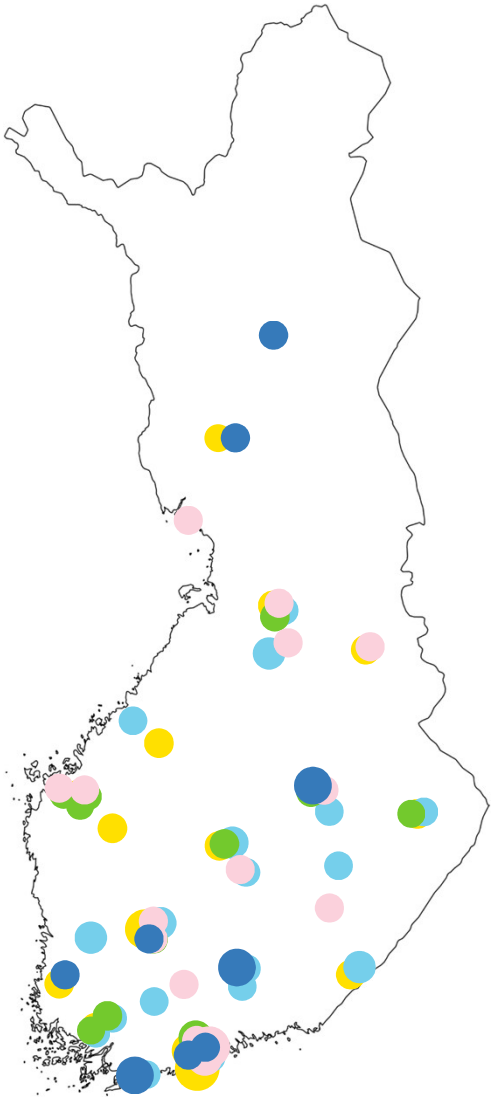

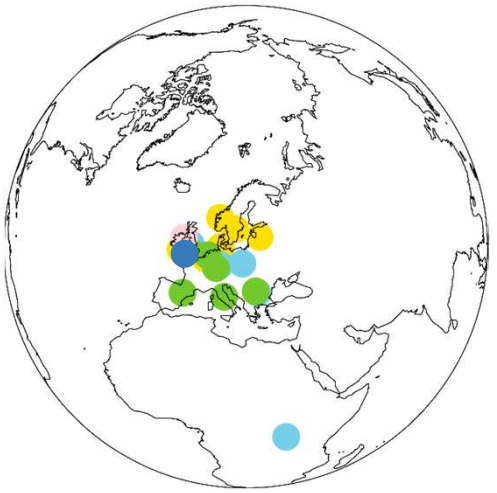

SITRA

Miten Sitran hanke-rahoitus jakautuu?

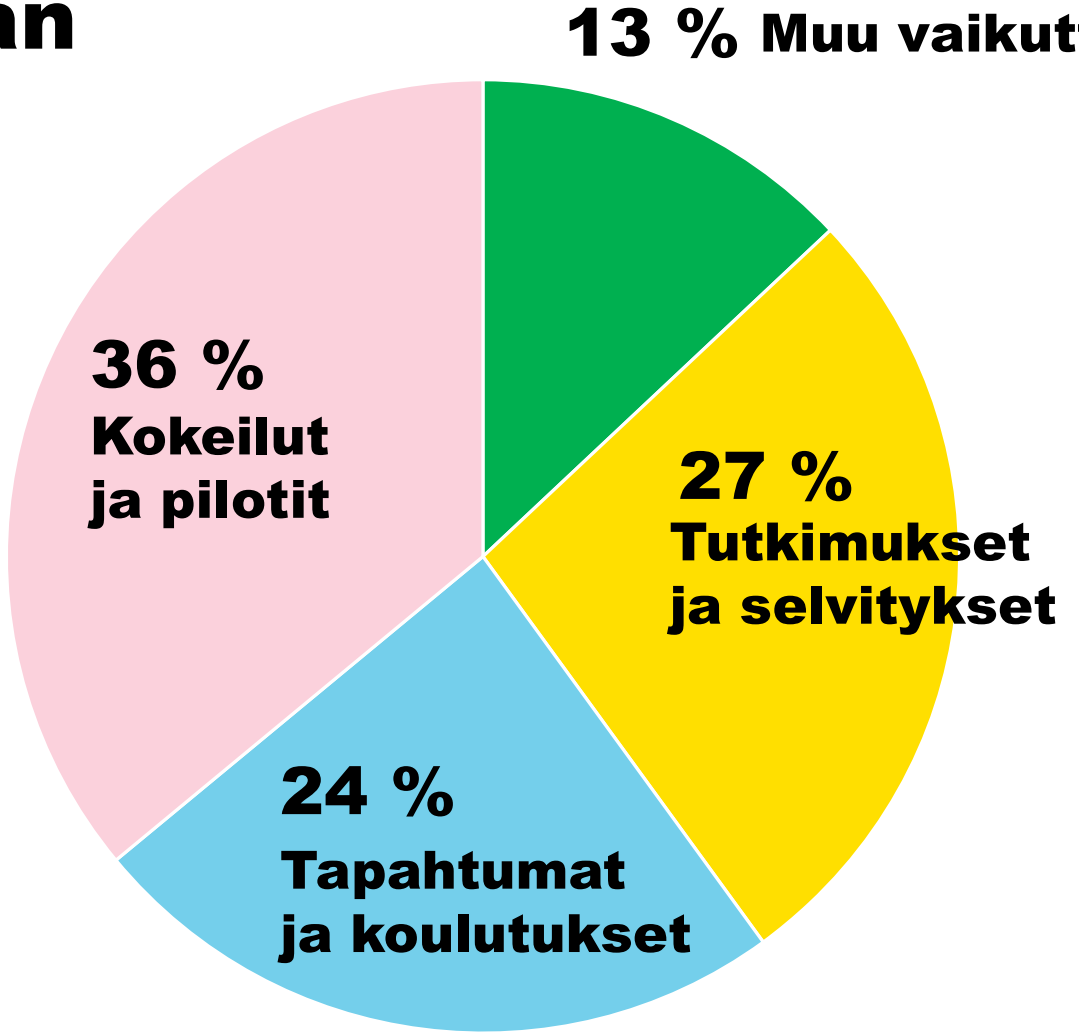

Lähde: Hanketyypit PowerBi-raportit, 1–12/2022

SITRA

Esimerkkejä työstä

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

SITRA

Kuusi poimintaa vuodelta 2022

1

Työkaluja tulevaisuus-ajattelun tueksi

Päivitimme Megatrendit 2023
- käytännön tulevaisuus-työkaluja yksityishenkilöille, yrityksille ja julkiselle sektorille

Julkaisimme Heikot signaalit -selvityksen
- ensimerkkejä mahdollisista muutoksista

2

Energiansäästö avuksi energiakriisissä

Astetta alemmas-energiansäästökampanja käynnistyi Sitran aloitteesta
- olennainen, kun Suomi selvisi Venäjän hyökkäys-sodan aiheuttamasta energia-kriisistä viime talvena

Rahoitimme ja sparrasimme mm. **dataan perustuvia** energiansäästöratkaisuja.

3

Luontokato on pysäytettävissä kiertotalouden avulla

Julkaisimme ensimmäisenä maailmassa selvityksen kiertotalouden ja luontokadon suhteesta.

Järjestimme maailman tärkeimmän kiertotalouden konferenssin, **Maailman kiertotalousfoorumin** (WCEF) ensi kertaa Afrikassa.

SITRA

Kuusi poimintaa vuodelta 2022

4

Askelmerkit Suomelle kohti datataloutta

Sitran johdolla datataloudelle laadittiin **kansallinen tahtotila**

- toteutus tukee Suomen talouden kilpailukykyä

Autoimme yrityksiä kehittämään toimintamalleja **datan jakamiseen** ja hyödyntämiseen

- rahoitimme pilotteja mm. autokierrätyksessä ja metsäteollisuudessa

5

Uusia keinoja demokratian vahvistamiseksi

Sitran kyselytutkimus osoitti, että yli 700 000 suomalaista haluaisi osallistua enemmän **yhteiskunnalliseen päätöksentekoon**.

Kehitimme tähän uusia keinoja, ja avustimme mm. **hyvinvointialueita** niiden osallisuusohjelmien valmistelussa.

6

Kestävän talouspolitiikan osaamiselle kysyntää

Sitran arvostettu kestävän talouspolitiikan johtamiskoulutus pääsi koronan jälkeen täyteen vauhtiin.

Aloitimme uuden **EU-aiheisen koulutuksen** suunnittelun.

SITRA

Lisää vaikuttavuutta EU-yhteistyöstä

TEHDAS – Towards the European Health Data Space

- eurooppalaisia pelisääntöjä terveysdatan käytölle
- EU-komission ja jäsenmaiden yhteishanke
- mukana 25 EU-maata
- Sitra veti hankkeen koordinaatiota ja viestintää

Gaia-X

- yhteiseurooppalaisia sääntöjä datan jakamiselle ja käytölle
- Sitra koordinoi verkostojen yhteistyötä Suomessa

PSLifestyle

- verkkopalvelu, jonka avulla jokainen voi löytää oman tapansa elää hyvää ja ekologisesti kestävää elämää
- lanseerataan kahdeksaan Euroopan maahan
- taustalla Sitran Elämäntapatesti, joka on tehty jo 1,4 miljoonaa kertaa

SITRA

Green Deal 2.0: Sitran syötteet seuraavan EU-komission ohjelmaan

- Vihreän kehityksen ohjelmaa täytyy **jatkaa ja päivittää**, sillä se vahvistaa Euroopan iskunkestävyyttä ja omavaraisuutta.
- **Luonnon** ja sen tuottamien palvelujen **arvo** täytyy tehdä **näkyväksi** ja huomioida päätöksissä kaikilla tasoilla.
- Luodaan aidot **kiertotalouden mukaiset sisämarkkinat**.
- Uudistetaan EU:n yhteinen **maatalouspolitiikka**.

SITRA

Pilottikurssi viimeisteltävänä – alkaa lokakuussa

SITRA

Talous

Toimintakertomus ja tilinpäätös 2022

SITRA

Tilannekuva Sitrasta vuoden 2022 lopussa

SIJOITUSTEN MARKKINA-ARVO

914 milj. e 12/2022

TUOTTO

-6,4 %

Rahat toimintaan tulevat sijoituksista.

VARSINAISEN TOIMINNAN KULUT

29,2 milj. e

*ilman kertapanostusta yliopistoille

HENKILÖSTÖ

177 henkilötyövuotta

91 % korkeakoulutus

9 % muu koulutus

SITRA

Tuloslaskelmat 2019–2022 ja taloussuunnitelmat 2023–2026

milj. e	Toteuma 2019	Toteuma 2020	Toteuma 2021	Toteuma 2022	*Budjetti 2023*	*Ennuste 2023*	*Ennuste 2024*	*Ennuste 2025*	*Ennuste 2026*
VARSINAINEN TOIMINTA									
Tuotot	**0,4**	**0,0**	**3,3**	**1,9**	***2,9***	***2,5***	***1,3***	***0,7***	***0,1***
Kulut									
Henkilöstökulut	-14,5	-13,7	-16,1	-16,5	*-17,0*	*-17,2*	*-17,0*	*-16,0*	*-15,0*
Poistot	0,0	0,0	0,0	0,0	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*	*0,0*
Muut kulut	-19,7	-47,1	-18,0	-81,3	*-15,9*	*-15,4*	*-14,3*	*-14,7*	*-15,1*
	-34,2	**-60,7**	**-34,1**	**-97,8**	***-32,9***	***-32,6***	***-31,3***	***-30,7***	***-30,1***
Tuotto-/Kulujäämä	**-33,8**	**-60,7**	**-30,9**	**-95,9**	***-30,0***	***-30,1***	***-30,0***	***-30,0***	***-30,0***
SIJOITUSTOIMINTA									
Sijoitustoiminnan tuotot	**44,0**	**55,7**	**97,4**	**40,6**	***29,0***	***29,0***	***29,0***	***29,0***	***29,0***
Sijoitustoiminnan kulut	**-9,5**	**-2,8**	**-1,1**	**-11,6**	***-2,0***	***-2,0***	***-2,0***	***-2,0***	***-2,0***
	34,5	**53,0**	**96,4**	**29,0**	***27,0***	***27,0***	***27,0***	***27,0***	***27,0***
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	**0,8**	**-7,7**	**65,5**	**-66,9**	***-3,0***	***-3,1***	***-3,0***	***-3,0***	***-3,0***

SITRA

Sijoitusomaisuuden markkina-arvon kehitys

milj. e

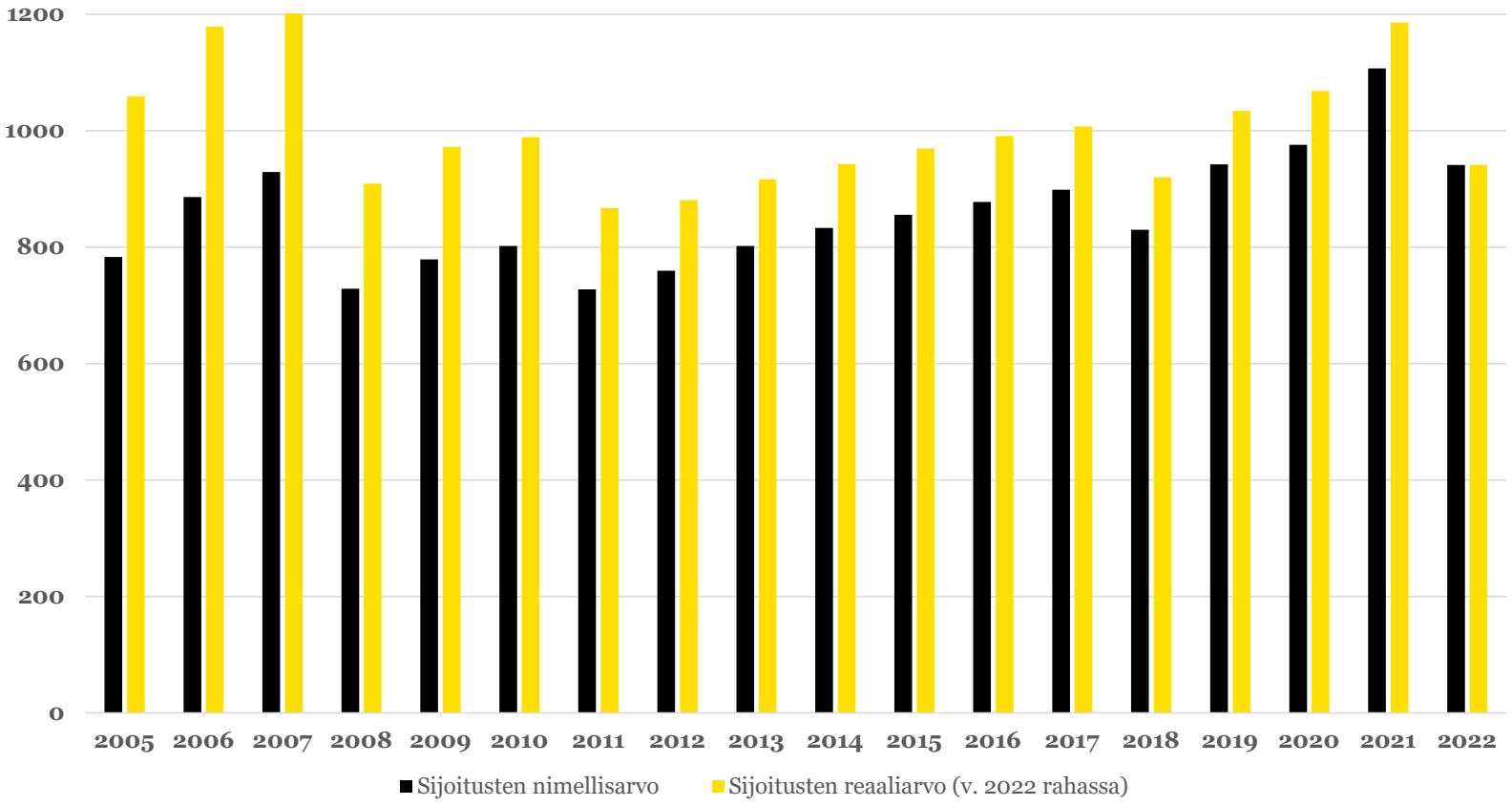

SITRA

Vaikuttavuuden arviointi ja valvonta

Näin Sitra tekee muutosta

1. Uuden **tiedon** tuottaminen ja jalostaminen, kehitystrendien ja haasteiden tunnistaminen ja ennakointi.
2. Yhteiskunnallisen **keskustelun** käynnistäminen ja **tietoisuuden** levittäminen.
3. Erilaisten ihmisten ja toimijoiden tuominen yhteen, **verkostojen rakentaminen**, yhteistyön vauhdittaminen.
4. Käytännön **kokeilut ja pilotit** uusien toimintamallien tunnistamiseksi ja testaamiseksi nopeasti.
5. Uusien **toimintamallien** levittäminen ja vakiinnuttaminen.
6. Poliittisen ja hallinnollisen **perustan rakentaminen muutoksille**.

Lähde: 4Front Oy, VTT Oy

SITRA

Sitran lähestymistapa vaikuttavuuteen

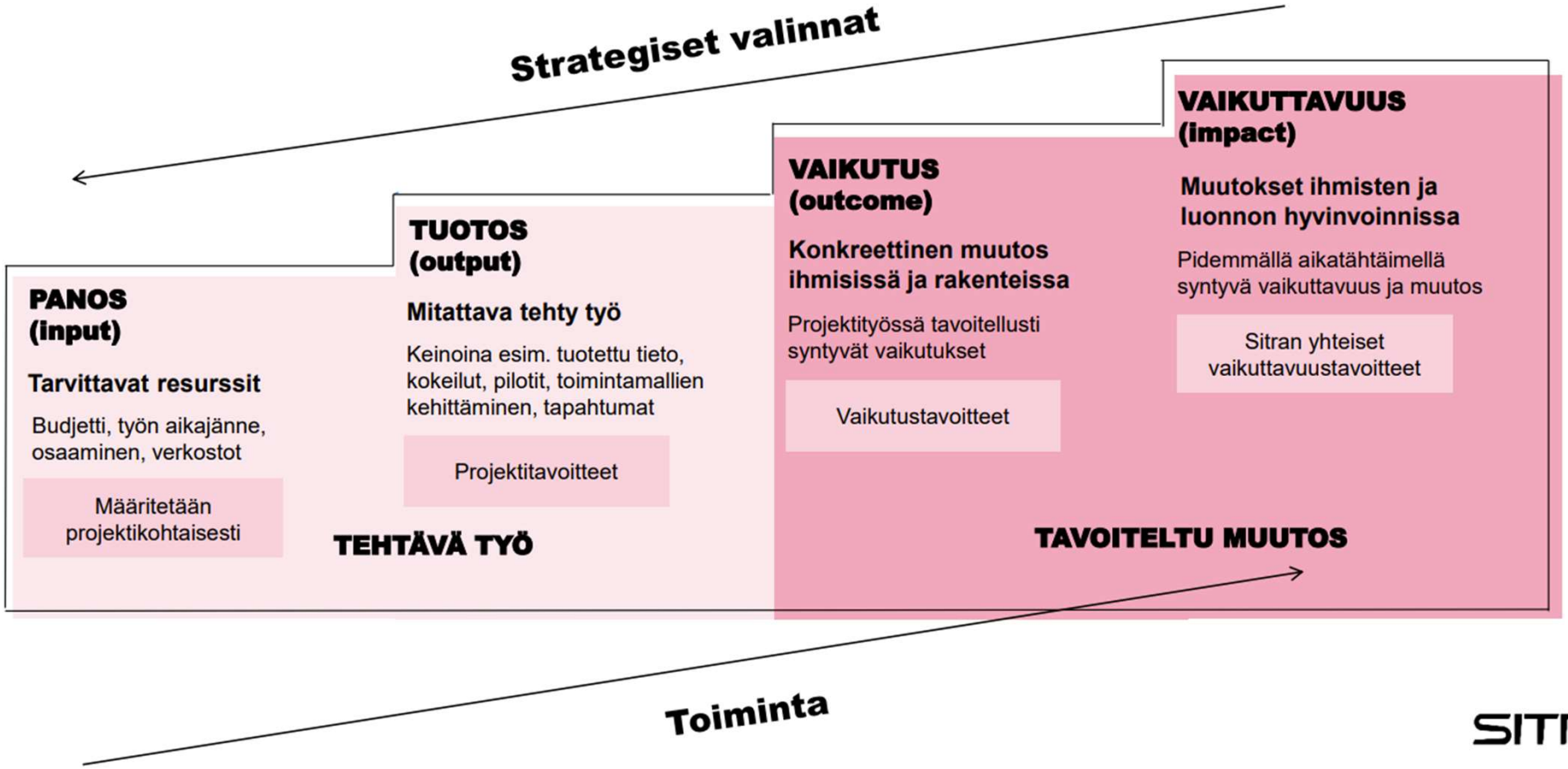

SITRA

Vaikuttavuus syntyy ajan kanssa: esimerkki koulutussektorilta

Hyvinvointianalyytikkojen koulutusohjelman taustalla on Sitran ideoima kokeilu viiden vuoden takaa

- Hyvinvointianalyytikkojen koulutus alkoi Porissa (Satakunnan AMK) ja Rovaniemellä (Lapin AMK) **syksyllä 2022**
- Perustuu Sitran **koulutuspilottiin vuosina 2017–2018**
- Yhdistää hoitotyön käytännöt ja datan ymmärryksen
- Yhteishaussa valittiin 75 tutkinto-opiskelijaa
- Uusille osaajille on kysyntää mm. hyvinvointialueilla, kun sote-palveluja uudelleenorganisoidaan

”*Hyvinvointianalyytikot laittavat datan töihin. He tuottavat tietoa hoitotiimin tai johdon päätöksenteon tueksi ja analysoivat potilasdataa palveluohjauksen ja asiakaskokemuksen kehittämiseksi.*”
– **Sari Merilampi**, johtava tutkija, tutkijayliopettaja, SAMK

SITRA

2019

2019
Parlamentaarisen työryhmän raportti Sitrasta

2019
Kokoava arviointi

2020

Olemme vahvistaneet edelleen Sitran vaikuttavuuden systemaattista johtamista ja arviointia sekä tukeneet tiimejä jatkuvassa kehittymisessä ja kyvyssä muutoksen tekemiseen (Sitra Impact-malli).

Strategian päivitys

Arviointien tuloksia ja suosituksia hyödynnettiin strategian ja toimintamallin päivittämisessä.

2021

Arvioinnin lähestymistapa ja suunnitelma 2021–24

Hyväksytty hallituksessa ja hallintoneuvostossa 2021

2022 2023

Valmistuneet mm.
- Tulevaisuustaajuus-menetelmän arviointi (VTT)
- Kestävyysratkaisut -teeman projektien arviointi (Gaia & Tulevaisuuden tutkimuskeskus)

Valmistelussa mm.
- Sitran sidosryhmätutkimus
- 2021–22 käynnistyneiden projektien arviointisuunnitelmat
- kokoavan arvioinnin aineisto- ja metodisuunnittelu

2024

Kokoava arviointi

SITRA

Miten Sitraa valvotaan?

Sitran oikeudellinen asema

- eduskunnan vastattavana oleva itsenäinen rahasto

- osa välillistä julkishallintoa

- taloudellisesti riippumaton valtiosta

- **Ei** viranomainen, mutta hallinnon yleislait koskevat rahastoa

Näkymä vuoteen 2023

Vuosi 2023 – kokeilujen supervuosi

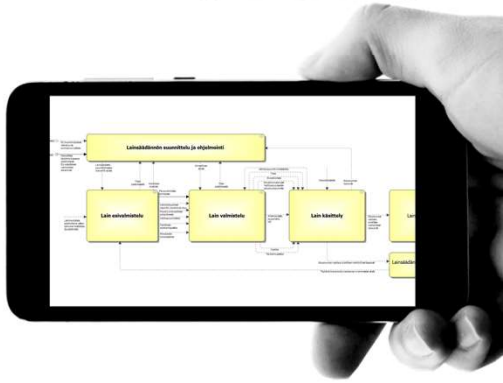

Reilu datatalous

- Digitaaliset terapiat ja hajautetut lääketutkimukset
- Osaaminen: valmiudet ja välineet toimia digitaalisissa ympäristöissä
- Investoinnit: liikenteen data-avaruuden kokeilut (Gaia-x:n rahoitushaku)
- Liiketoiminnan uudistaminen: digivihreä siirtymä, energiansäästö datan avulla
- Datan jakaminen ja hyödyntäminen innovaatioekosysteemeissä

Demokratia ja osallisuus

- Työkaluja kansallisen ja EU-lainsäädäntöprosessin kehittämiseen
- Mitä mieltä, Suomi? -kampanja (Polis-keskustelualusta)
- Kansalaisen palvelupolku: Demokratia 2.0 -verkkopalvelusta
- Uuden lausuntopalvelun kehittämisen tuki ja eduskunnan verkkopalvelujen uudistamisen tuki
- ’Kehityskeskiviikko’: eduskunnan ja valtioneuvoston keskustelutilaisuudet ja yhteistyöhankkeet

SITRA

Strategiatyö käynnistyy

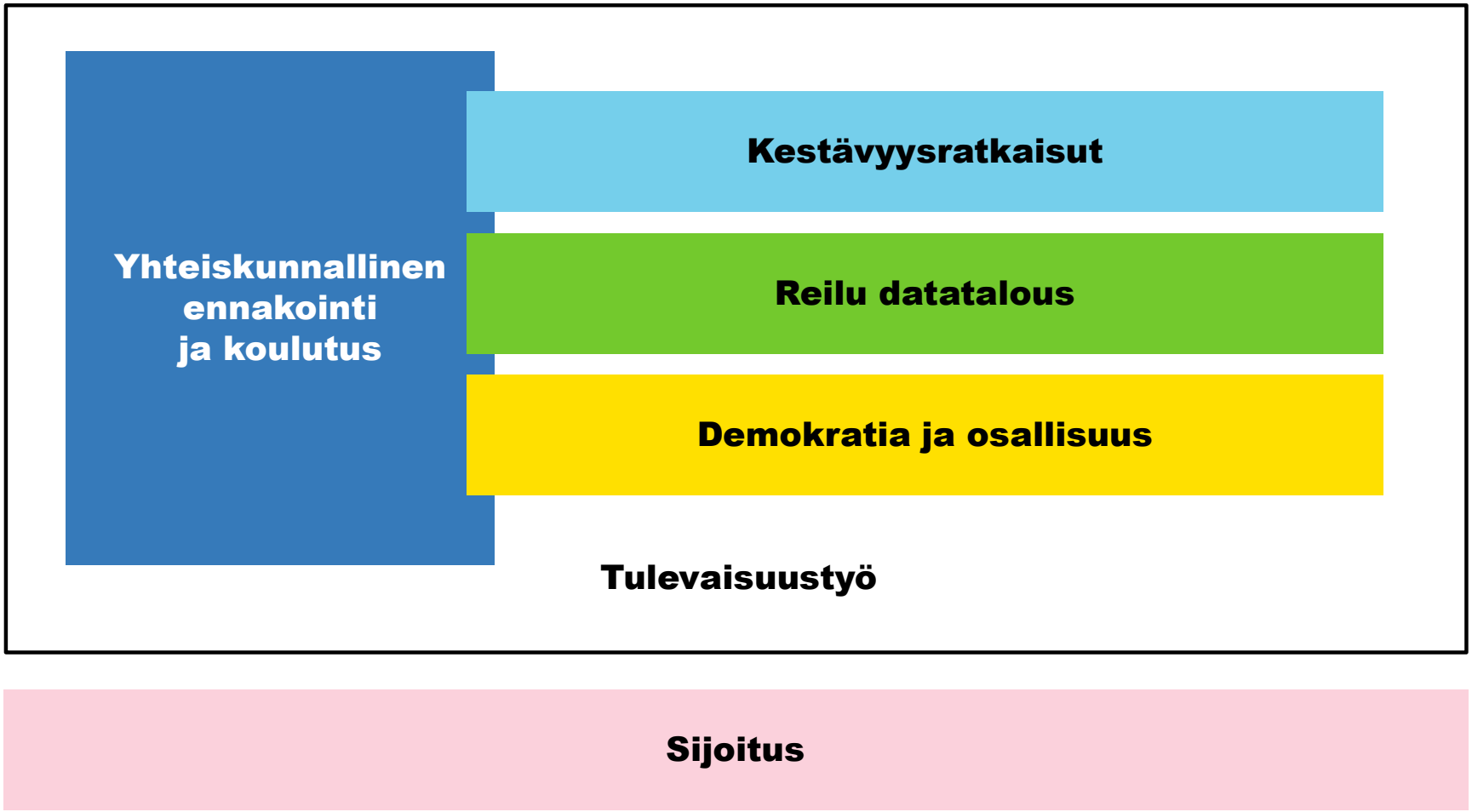

Sitran visio-, strategia- ja arviointityö aikajanalla

PÄIVITETTY LUONNOS

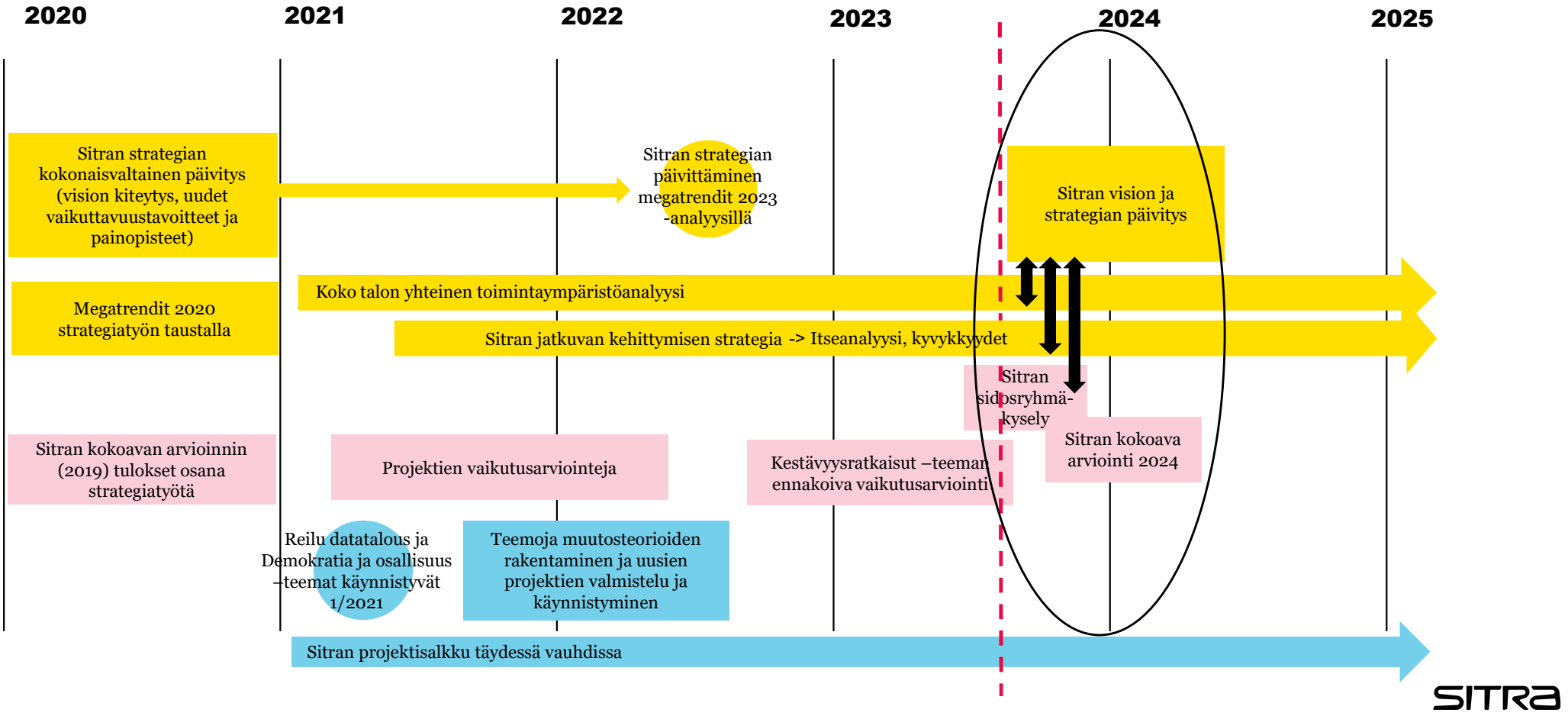

@sitrafund

